

TRANSCRIPT Vrouwen en HET RECHT. Met Rajae Azaroual van Vrouwenrechtswinkel Amsterdam (afl. 96a)

Met eeuwige dank aan Amberscript.com, Claartje, Jynthe, Anna en Marte <3

NYD Dag vrouwen Justitia, hoeders van de wet, pleiters, rechters, mensen in het beklagenbankje, juristen en overigen, welkom bij DAMN, HONEY

START INTRO TUNE

ML De podcast over shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen

NYD Mijn naam is Nydia

ML En ik ben Marie Lotte

NYD Dit is aflevering 96 - deel a.

ML En vandaag duiken we de wereld van het recht in en dat doen we met een jurist, werkzaam bij Bureau Clara Wichmann in de Vrouwenrechtswinkel in Amsterdam. Welkom Rajae Azaroual!

RAJ Dankjewel

NYD Welkom, leuk dat je d'r bent! We beginnen, we gaan zo meteen helemaal het recht in. En nou ja, we hebben net allemaal interessante gesprekken gehad voordat de microphone aanging en dat wordt denk ik heel erg leuk en interessant en ik ga veel leren, want ik vind het recht altijd iets heel engs en niet toegankelijk. Maar ik denk dat we voor mekaar krijgen om dat wel toegankelijk te maken vandaag. Maar we beginnen met de Femimist.

START FEMIMIST TUNE

ML Yes!

NYD Marie Lotje, hoe ging jij onlangs de femimist in?

ML Nou onze technica Luca, we kennen d'r allemaal, maar voor de mensen die haar niet kennen, zij, Luka, was onze technica tijdens onze podcastshow in het voorjaar. Zij was onze steun en toeverlaat en we hebben af en toen nog app contact natuurlijk, want hè, als je als familie leeft, ongeveer twee maanden lang, dan ben je voor eeuwig in elkaars hart. Anyway, we waren aan het appen met z'n drieën en Luca liet ons weten dat ze verliefd is en dat is hartstikke leuk. Ze appte ons over haar nieuwe lover en nu is Luca queer en ze heeft de laatste tijd veel flings gehad met vrouwen, dus ik moet eerlijk toegeven dat ik dus echt een tikkeltje teleurgesteld was toen ze vertelde dat haar nieuwe liefde een man is.

NYD Een cis man.

ML Een cis man, een witte cis man, ik denk, ik denk, hetero weet niet zeker, dat vult ik dan in. Ik weet, ja, ik weet dan niet z'n label, maar inderdaad een witte cis man. Ja, dat slaat natuurlijk weer helemaal nergens op. Iedereen moet gewoon lekker verliefd worden op wie die wil. Maar toch vond ik het ook leuk om erachter te komen dat ze zelf ook een pietsie teleurgesteld was in zichzelf. *lachend*

NYD Maar ze is wel helemaal tot over de oren. Dat is heel erg lief en leuk allemaal.

ML Dat is echt heel erg leuk en ik gun het je van harte Luca, love you. Toch jammer van die man. En jij Nydia?

NYD Ik ben heel blij voor je, Luca

NYD Ik nou, ik ging naar de kleermaker, want ik had al best wel lang een jurk in mijn kast hangen die te lang was. Dus ik daarheen en ik ben een enorme people pleaser en vooral als het aankomt op dingen waar ik niet zoveel verstand van heb, want dan denk ik: oh, ik weet niks. Nou, toen moest ik me daar omkleden en de jurk heeft ingewikkelde bandjes en toen ging ik dus al heel erg haasten want ik dacht: als ik nu niet haast, dan kost het tijd en dat is vervelend voor die man. Dat ging ik eigenlijk al invullen voor hem en dat was gedoe, want het was warm en al die bandjes en helemaal oververhit hoofd. Dus dat sloeg eigenlijk al nergens op en was ik mezelf eigenlijk aan het wegcijferen en toen ging die man zo spelden met tot waar het dan moest. En toen zei ik: 'Ja, is goed.' Maar ik keek niet eens of ik het ermee eens was. Ik vind het zo moeilijk om dan..

ML Ruimte in te nemen

NYD ..ruimte in te nemen en dan gewoon eerlijk na te denken van: wat vind ik ervan? Eigenlijk vond ik dat ie iets korter mocht, maar dat heb ik dus niet gezegd.

ML Oh nee..

NYD Dat is wel een femimisser hè?!

ML Maar wel blij met je jurk? Of vind je hem eigenlijk te lang?

NYD Nee. En ik vind het helemaal prima. Ik ben er blij mee, maar terwijl het gebeurde, wist ik al van Nydia wat is dit nou? Alsof het die man ook maar iets kan schelen als ik een minuut langer me aan het omkleden ben. Het maakt niet uit en als ik zeg oh, mag ie misschien toch nog iets korter, dan denkt hij: tuurlijk, want dan kan ik maken zoals jij het wil.

ML Ja, dan kan ik goeie service leven, waardoor je nog een keer terug komt.

NYD Het is zo raar. Het is gewoon, het zit zo in mij en dat moet stoppen. Maar ja.

ML En jij durft nu waarschijnlijk niet meer terug.

NYD Jawel want het was een superfijne ervaring en het was snel klaar en het was hartstikke mooi gedaan en d'r was niks aan de hand. Het was gewoon helemaal top, behalve dan dat ik me niet had uitgesproken. Ik had op z'n minst kunnen zeggen: mm, wat denk jij ervan als

ik hem iets..., zeg maar? Ik had niet eens hoeven zeggen: hij moet korter of zo, maar ik had in ieder geval kunnen vragen van: oh en misschien iets korter. Dat had al iets kunnen doen, maar *onverstaanbaar*

ML Sad..

NYD Rajae..

RAJ Ja, nou, dat voorbeeld is ook herkenbaar voor mij.

NYD Ah, fijn *lachend*

RAJ Ja, ook haast of zo bij de kassa, met inpakken of zo, dan denk ik: oh, mensen moeten altijd wachten op mij. En dan ga ik altijd haasten, dus ja, dat herken ik sowieso. En afgelopen week hadden we het over een zes uren-werkweek. Het ging over, ja, de verdeling tussen zorg en werk en ik zat heel erg in m'n hoofd van: oh ja, dat zou wel chill zijn, want ik heb zelf ook een dochtertje van vijftien maanden met mijn partner. Overigens heeft mijn partner ouderschapsverlof en ik juist niet. Maar ik dacht vooral vanuit mezelf en vanuit mijn moederrol dus ik zat heel erg in die genderrollen van: ja, dat zou echt heel chill zijn voor een moeder die dan, ja dus meer zorgtaken op zich neemt,

ML en NYD *instemmende geluiden, door elkaar heen* Uiteraard, ja, dat hoort!

RAJ Terwijl dat juist voor iedereen zou moeten, gewoon voor alle mensen en ook als je geen kinderen hebt, vind ik eigenlijk dat je een zes uren werkdag zou moeten hebben.

NYD Ja!

ML Ja, ik ben daar heel mee. Iedereen moet gewoon ietsje minder werken en ietsje meer leven.

RAJ Ja, echt een betere balans in werken en inderdaad je leven.

ML Ja, zeker, ja.

RUBRIEK POST

NYD Tijd

ML voor

NYD POST!

ML Post

NYD We maken zelfs elkaar zinnen

ML Och

NYD Tijd voor post

ML Van Marleen! En de post gaat zo:

Voorgelezen door ML

Hallo,

Ik ben single en ik heb geen kinderwens (of zoals Britt Dekker zegt: mijn enige wens is dat ze niet naast me zitten in het vliegtuig). Ik heb ook last van een spastische darm waardoor mijn buik vaak opzet. Jullie voelen hem al aankomen... ik krijg regelmatig de vraag hoever ik al ben. Nu ik erover nadenk, zijn het (trouwens) enkel vrouwen die het me vragen...

De eerste 2x dat ik die vraag kreeg was ik overdonderd, nú heb ik gekozen voor een harde aanpak.

(Tegen de tijd dat mijn buik zo opgezet is, heb ik waarschijnlijk al een week niet gepoept, dus is mijn stemming ook niet geweldig):

“Nee hoor’ reageer ik ‘ik ben gewoon dik.”

‘Nou, zo dik ben je niet’, is het antwoord dan.

Waarop ik zeg: “Schijnbaar dik genoeg dat jij denkt dat ik zwanger ben.’

Vaak wordt het ongemakkelijk voor de ander en stopt het dan.

Er zijn vrouwen in mijn omgeving bij wie zwanger worden- én blijven lastig was.

Hoe vreselijk zou het zijn als iemand dat tegen hen zou zeggen?

Het is trouwens zeker niet mijn bedoeling om te fat shamen. Mocht dit wel zo zijn, hoor ik het graag. Degene met wie ik erover sprak, vond het gebruik van het woord dik prima. Maar ik snap dat dit niet voor iedereen geldt. Sowieso bemoeien mensen zich teveel met anderen.

ML En ik had Marleen eventjes gemaïld en ze mailde terug met een kleine aanvulling, namelijk deze:

Aanvulling: Inmiddels zijn er nog talloze interacties gebeurd, helaas heb ik nog niet geleerd om altijd juist te antwoorden. Ook omdat het me soms nog verrast.

ML En ze stelt natuurlijk niet echt helemaal een vraag hier. Het is meer een soort overpeinzing van: ja, je krijgt al deze vragen over weet ik veel hoe je d'r uit ziet of best wat privé kwesties en wat doe je daar dan mee?

NYD Ja en vooral over zwangerschap. Daar zouden mensen echt over moeten ophouden om daar zomaar vragen over te stellen, vooral als het mensen zijn die niet super dichtbij staan dus dat ik aan m'n beste vriendin vraag: hé, zou jij misschien kinderen willen of wil je misschien nog een kindje? Dat zou, dat zou in principe kunnen. Als je daar de juiste relatie voor hen en het is het juiste moment en het is niet een moment waarop allerlei andere mensen eromheen staan, dan kan je natuurlijk prima zo'n gesprek hebben en dan zou ik het zelf ook niet vervelend vinden als iemand het vraagt. Maar ik heb ook wel eens gehad dat er gewoon een collega midden op de kantoorvloer vroeg aan mij: wil jij eigenlijk kinderen? En dat ik echt dacht, hij overviel mij echt met die vraag. Ik dacht echt wat ga ik nou weer zeggen. Laat staan, als iemand zegt: ben je zwanger en dan ben je niet zwanger, misschien wil je wel zwanger zijn, misschien lukt het niet om zwanger te worden of zwanger te blijven. D'r zijn zoveel redenen waarom dit gewoon echt niet een goeie vraag is om te stellen aan mensen.

ML Maar ook, want jij zegt vooral als het gaat over zwangerschap of iets dergelijks, dat ja, dat vind ik ook. Maar ook, de vraag stellen 'Hé, ben je zwanger?', want je ziet er zwanger uit, is gewoon.. Ik heb het gevoel dat iedereen wel snapt dat daar gevoeligheden bij liggen, want dat betekent dat je uitgemaakt wordt voor dik als je niet zwanger bent en dik is slecht in deze maatschappij. Ja, ik bedoel, dik is niet slecht, want daar strijden we natuurlijk tegen. Maar het is altijd: je bent óf zwanger óf je bent dik en het is, het zijn twee héle gevoelige dingen. Vind ik zo weird, want jij zegt, jij zegt, je kan in een gesprek met mensen bij wie je dichtbij staat wel de vraag stellen. Hé!

NYD en **ML** in koor Wil je eigenlijk kinderen?

ML Dat is iets heel anders dan 'Hé, ben je zwanger?'

NYD Maar zelfs dat vind ik dus al dat je daarmee moet opletten.

ML Ja ja ik ook!

NYD Want je weet gewoon niet wat iemand verhaal eens.

ML Nee precies

RAJ Ook inderdaad, met hele dichte vriendschappen laat ik eigenlijk altijd initiatief bij de ander. Dus ja, als het daarover gaat of zo, dan dan heb ik het daar wel over hoor, dan ben ik daar wel open over in bij m'n vrienden. Op de werkvloer vind ik al een ander verhaal, want dat is werk. Maar zelfs dan, hè van 'Heb je een kinderwens?' Ja, misschien zijn mensen al heel lang aan het proberen, lukt het niet. En ook, hè, binnen vriendschappen kan het zo zijn dat je dat liever even, vooral in het begin misschien, voor je wil houden.

NYD Ja.

RAJ Ja, ik heb ook wel eens meegemaakt dat ik dacht dat iemand zwanger was, een tante van mij, en die was eigenlijk best wel heel overduidelijk zwanger. Maar alsnog durfde ik het haar niet te vragen en heb ik toen aan een andere tante gevraagd van: Hé, is ze zwanger? 'Ja, vijf maanden al.' En toen dacht ik, oh, dan kan ik gefeliciteerd zeggen. Ja, dus niet zo'n flater slaan dat ik dan te horen krijg: nee, ik ben niet zwanger en dan dus iets anders. En voor de rest, als we het hebben over werk, hè, en dan kijk ik meer vanuit een juridisch bril d'r naar. Als je leidinggevenden bijvoorbeeld dit soort vraag gaat stellen, ja, dat kan leiden tot gevolgen binnen je contract of arbeidsrelatie. Heel vaak bij de werving en selectie, dus als mensen worden aangenomen, wordt soms nog de vraag gesteld aan vrouwen 'Heb je een kinderwens?'. Aan mannen wordt die vraag niet gesteld. En dat is dan met inderdaad in gedachte waar ik het net over had, dat vrouwen dan vaker de zorg hebben voor, dus we willen dan weten hoe je dat allemaal gaat passen en meten met je werk. Want d'r wordt eigenlijk van je verwacht dat je gewoon alleen maar een professional bent en niet alle andere dingen eromheen. Dus ja, die vraag zelf is niet per se verboden, maar als die vraag wordt gesteld met de bedoeling om iemand dan af te wijzen, als iemand dus bevestigend antwoord van: Hé, ik heb een kinderwens, met andere woorden, het kan zomaar zijn dat ik binnen binen nu en een korte periode in verwachting ben. En dat heeft natuurlijk gevolgen, want dan is iemand tijdelijk even d'ruit vanwege het verlof, dus de werkgever kijkt er dan op die manier naar. Maar ook bijvoorbeeld als het gaat om nu het ouderschapsverlof, kolfrecht, dat soort dingen, ja, dus dan heb je het eigenlijk over zwangerschapsdiscriminatie, kan je het hebben. Dus ook om die reden, hè, pas op met wat je vraagt, gewoon juridisch gezien. Maar we hebben het nu vooral volgens mij ook over privé situaties gehad, maar ook op werk is dat iets om rekening mee te houden.

NYD En stel je bent, dit gaat eigenlijk helemaal niet meer hier over, maar dan niet uit. Stel, je bent zwanger tijdens een sollicitatie, dan hoef je dat dus ook niet te zeggen.

RAJ Nee, je bent pas verplicht het te zeggen, even uit m'n hoofd, zes weken voordat je met verlof gaat. En dat is meer omdat het even handig is dat mensen dan weten dat je met verlof gaat en dat ze kunnen regelen. Hè, sowieso moeten dan een uitkering worden aangevraagd bij het UWV en dan krijg je dus doorbetaald tijdens je verlof. En het is natuurlijk handig als er dan ja, vervanging is voor de periode dat je weg bent.

NYD Ja

RAJ Maar je mag dus gewoon jokken

ML Oh, wat heerlijk! Maar het is dus even zowel in zeg maar juridische of professionele context als in privécontext en je staat niet heel dichtbij iemand en de situatie slaat nergens op om daarover te vragen: doe het gewoon niet!

NYD Maar wat zou je reageren als iemand tegen je zou zeggen.

ML Ja, oh, ja..

NYD Ja.

ML Ik ga dus wel lekker eigenlijk opdat zij zegt: ik ben gewoon dik. En ik weet dat het gebruikt wordt hier om te shockeren..

NYD Ja

ML Maar ik heb ook zoiets van ja, pak dat woord dik maar terug

NYD *instemmend ge-hmm*

ML En ik vind het namelijk echt zo'n bullshit dat dat een belediging zou zijn ook. En vervelend dat dat zo is in de wereld waarin we leven. Dus ja, shockeer maar zeg maar gewoon dik. En ik ja, zij vraagt ook, 'Het is niet mijn bedoeling om te fatshamen, is dit fatshaming?' Een beetje? Ja, weet ik niet. Vind jij bijvoorbeeld fatshaming als je zegt 'Ja ik ben gewoon dik.'?

NYD In principe, nee, want het woord dik heeft geen negatieve connotatie. Op het moment dat je 'm eigenlijk inzet om iemand te shockeren, dan kan je je afvragen... ja, dit is heel gecompliceerd..

ML Beetje randje..

NYD Dan zit je dus wel de negatieve lading te gebruiken. Toch? Snappen jullie wat ik bedoel?

RAJ en **ML** klinken instemmend

NYD Want als iedereen daar gewoon heel positief of gewoon neutraal op zou reageren, op het woord dik, dan zou het ook niet een shock zijn en dan zou het ook niet een soort burn zijn waardoor iemand.. Wat zei ze: 'Wordt het ongemakkelijk' Dat zou dus niet gebeuren op het moment dat het een neutraal woord zou zijn. Dus daarom... maar ja, het is ook je eigen lijf. Dus ja, mag je er over zeggen wat je wil.

ML En het is een beetje, want ik zat zo na te denken, zou ik zeggen: 'nee, ik ben gewoon dik'? Weet ik niet, omdat ik het woord dik toch altijd een beetje lastig vindt, want er zijn mensen die ik heel hoog heb zitten, die dikker zijn dan ik, waarvan ik vind dat ze meer recht hebben om dat woord terug te pakken dan ikzelf dus dat is... Ik heb het gevoel dat dat ook een soort van privé persoonlijk, kijk maar eventjes wat voor label je op jezelf plakt. Ook het woord dik is gewoon een beetje afhankelijk van hoe je jezelf ziet en voelt en zo denk ik.

NYD Ja

ML Ja, maar ja, ja, ja, je kan ook, je kan ook vragen of diegene zich wil herhalen. Dat was altijd een klassieker bij... Altijd als we in de kerstspecials antwoord geven. In de kerstspecials dan stellen mensen altijd vragen, die sturen ze in. Meestal gaat het over

vervelende situaties die tijdens de feestdagen gebeuren. Zoals, weet ik veel, je oom maakt een vervelende opmerking of zo. En de classic is eigenlijk altijd mensen laten herhalen wat ze zeggen. “Sorry, wat zei je??” En als iemand dan nog een keer zegt: “Ben je...” Op een moment dat je nog een keer uit moet spreken: “Ben je zwanger?” Dan voelt het toch al raar??

NYD Weet ik niet bij deze specifiek.

ML Nee?

NYD Omdat de vraagsteller hem waarschijnlijk oprecht vraagt en niet als een kwetsende belediging vraagt. Terwijl wat jij bedoelt is, als een oom een ongepaste of racistische, seksistische opmerking maakt, dan weet je allebei van: Dit was niet oké. Maar deze vraag stellen mensen uit een soort ‘oh, dat kan ik gewoon vragen aan jou’. Dus dan kan je denk ik...

ML Ja, wat ik dus echt bizar vind.

NYD Dan kan je beter misschien vragen: “Hoezo vraag je dat dat?”

ML Ja

NYD Dat iemand het moet uitleggen, dan dat je gaat zeggen: “Wat zeg je?” Want ik denk dat iemand dan gewoon zegt: “Ben je zwanger?” *lachend*

RAJ Nog een keer ja. Van: “Heb je het niet goed verstaan?”

ze lachen

NYD Ja, precies, ja.

RAJ Ja

ML En dan krijg je die het over de kantoortuin

Iedereen lacht

RAJ Zodat iedereen mee kan luisteren, ja. Ja, als het gaat om je eigen lichaam, noem het zoals jij wil, zou ik zeggen. En ik heb het gevoel ook inderdaad dat je het owned ofzo. Dus als je dan zegt van: “Ja, ik ben dik. En???”

ML Ja precies.

NYD Dan pak je hem terug.

RAJ “Wat dan nog?”

ML Dat vind ik best sterk hoor, als je dat doet.

NYD Eens!

SPONSOR: STORYTEL/OORGASME 2

ML Ik weet dat het hartstikke heet is, maar ik ga de temperatuur toch nog wat opvoeren met onze hotte sponsor: Storytel

NYD Storytel is dé digitale streaming service voor luisterboeken en e-books, je vindt duizenden verhalen in één app.

ML Samen met LINDA.Meiden maakten ze voor deze zomer een tweede seizoen van OORGASME.

NYD *met zwoele stem* oorgasme

ML *met zwoele stem* oorgaaasssmeehh

Na het succes van vorig jaar is er nu opnieuw een spannende erotische luisterserie over echte mensen en *met zwoele stem* echte seks

NYD Ga je nu elk woordje zo *met zwoele stem* ehh?

ML *met zwoele stem* Jaa

NYD 8 jonge talentvolle *met zwoele stem* auteurs, waaronder een aantal bekenden van deze podcast zoals Milou Deelen, Mojdeh Feili en Daan Borrel, schreven maar liefst TWINTIG erotische luisterverhalen voor deze Storytel Original en Joy Delima leest ze met zwoele stem voor.

ML én

NYD Kunnen ze jou ook wel voor vragen geloof ik *lachend*

ML *met zwoele stem* ahhh. Zwoele stemmetjes!

Joy Delima schreef zelf ook een verhaal. Want ik ging even rondneuzen op de app en klikte haar verhaal aan, en ik kan nu zeggen dat ze niet alleen sterke beschouwende columns over seks kan schrijven zoals ze dat doet voor Volkskrant Magazine, maar ze kan ook heel goed hele *met zwoele stem* geile verhalen vertellen.

NYD *lachend* Nou, hou op.

Iedereen lacht

NYD Zin in! Ik heb ook een verhaal gelezen, want je kan dus ook lezen in de app trouwens, dat is ook handig...

ML Ja

NYD ...voor de mensen om te weten. Ik las het verhaal van Tatjana Almuli en, ja, zij schrijft gewoon zó heerlijk.

ML Ja, over het leven!

NYD Ja, gewoon zo vol, intens leven. Ik waande me helemaal op een bruiloftsfeest waar ze over schrijft en... ik zat helemaal midden in de hotte scènes, het was ge-wel-dig!

ML Kan-niet-wachten -op meer! OORGASME seizoen 2 dus, exclusief te beluisteren bij Storytel en speciaal voor damn honey luisteraars kan dat *met zwoele stem* 30 dagen gratis via story.tel/damnhoney

NYD Hot honey!

TUNE WE MOETEN HET EVEN HEBBEN OVER...

ML WE MOETEN HET EVEN HEBBEN OVER... het recht. En dan specifiek: het recht in combinatie met vrouw-zijn. In Nijmegen en Maastricht zit er al jaaaaren - zo'n 30 jaar begreep ik - een Vrouwenrechtswinkel waar men terecht kan met allerhande juridische vragen. In Amsterdam werd er vorig jaar september er eentje geopend en dit najaar zullen er nog twee extra Vrouwenrechtswinkels in de stad hun deuren openen. Rajae, jij bent jurist bij de Vrouwenrechtswinkel in Amsterdam en je geeft er persoonlijk juridisch advies aan cliënten. Tell us: wat is de Vrouwenrechtswinkel? En wat doen jullie precies?

RAJ Yes. De Vrouwenrechtswinkel Amsterdam is een project van Bureau Clara Wichmann, die zich inzet voor de rechtspositie en maatschappelijke positie van vrouwen en gendergelijkheid. En het is ook een project dus van de Amsterdam Law Hub, wat onderdeel is van de Universiteit van Amsterdam en het wordt gesubsidieerd door de gemeente van Amsterdam. Een vrouwenrechtswinkel Amsterdam heeft bestaan, in de jaren 80, is ie weer gesloten in Amsterdam. Onder het mom van dat de emancipatie, de vrouwenemancipatie dat...

ML *spottend* Is wel klaar.

Ze lachen

RAJ Dat het daar wel goed mee zit. Dus dat dat niet meer nodig is. Maar ja, dat blijkt toch niet zo, want we krijgen veel vragen. We zijn vorig jaar september geopend met het idee: nou, als we kijken naar de positie van vrouwen in de maatschappij, hè, de loonkloof, zwangerschapsdiscriminatie, vrouwen hebben vaker te maken met seksueel geweld, met huiselijk geweld, met seksuele intimidatie. De zorg- en werktaken zijn anders verdeeld, dus dat zijn allemaal redenen waardoor - nou, dat weten we allemaal natuurlijk - ...

ML Hmhm

RAJ ...de positie van de vrouwen achtergesteld is ten opzichte van die van de man. Maar als we het hebben over, ja, toegang tot het recht: het recht zelf is voor iedereen gelijk. Alleen de toegang tot het recht dat is dat niet. En dat heeft dus te maken met wat je positie is en vooral wat je sociaal-economische status onder andere is.

We willen op een laagdrempelige manier gratis juridisch advies geven. Zelf geef ik persoonlijk geen juridisch advies, maar kijk ik de adviezen na van de rechtenstudenten die dus in duo's de intakes doen van de vooral vrouwelijke cliënten, die vragen hebben over zaken waar ik het net over had, maar ook niet altijd zaken die perse aan gender raken.

NYD Mhm

RAJ Maar we proberen op deze manier wel op een laagdrempelige manier juridisch advies te geven. We zitten in een ontmoetingscentrum. Het ontmoetingscentrum aan de Bos en Lommerweg is echt voor alleen vrouwen. In de andere locaties zullen we waarschijnlijk ergens komen waar ook, ja, alle mensen kunnen komen. En waarom we graag in een ontmoetingscentrum willen zitten waar al activiteiten zijn, is zodat mensen ons sneller weten te vinden en makkelijker, zeg maar, door kunnen lopen naar ons.

NYD Ja, want het is natuurlijk ook wat betreft die toegankelijkheid van het recht - ik zei net al in het intro - het voelt voor mij als iets heel ingewikkelds, als iets ver wegs.

RAJ Mhm

NYD En dat is ook waarom je aansluit dus bij een plek waar al veel mensen komen en dat ze gewoon even heel simpel binnen kunnen lopen.

RAJ Ja, want ja, niet iedereen gaat zomaar een advocaat bellen en bij een advocaat denk je ook vaak aan een hele hoge

RAJ en **NYD** *in koor* kosten.

NYD Ja, meteen

RAJ Ja, kijk, in Nederland hebben we ook recht op rechtsbijstand als je een bepaald inkomen hebt. Maar ja, dat weet niet iedereen. En als je dat wel weet, dan vind je het nog steeds spannend, want misschien heb je een wat simpelere vraag en denk: ja, moet ik daar dan echt perse een advocaat voor bellen? Het feit ook dat je gaat bellen is vaak ook al een drempel voor iemand. En als mensen gewoon al daar zijn, op die ontmoetingsplek, dan is het makkelijker voor ze om door te lopen.

NYD Ja

ML Ja

RAJ En doorverwezen te worden. We hebben ook hele warme contacten met de vrouwenorganisaties in Amsterdam en samenwerkingen met advocatenkantoren, vooral uit de sociale advocatuur in Amsterdam. Dus op die manier proberen we het echt heel

laagdrempelig te houden, want je hebt natuurlijk ook andere loketten maar daar moet je ook echt een afspraak voor maken. Bij ons kan je ook gewoon binnenlopen. Je mag een afspraak maken, maar je kan ook gewoon binnenlopen...

NYD Ja

RAJ ...als je wil.

ML Het is dus... Je gaat misschien naar dat ontmoetingscentrum om een activiteit te doen...

RAJ Ja

ML ...wat helemaal niks hiermee te maken heeft. Je ziet dat er een een Vrouwenrechten loket is...

RAJ Ja

ML ...en je denkt: oh, ik heb een vraag hierover. Ik loop gewoon even naar binnen. En dan kan je ook meteen terecht?

RAJ Ja, afhankelijk van hoe druk het is. Soms hebben we dat je even moet wachten, maar het kan ook zo zijn dat het vol zit en dat we dan zeggen: "Zou u dan het volgende spreekuur langs kunnen komen?" En dan kunnen we ook een afsprakenkaart meegeven. Maar er zit soms ook spoed achter of zo. Dus dan kijken we gewoon hoe we dat kunnen...

ML en **NYD** Mhm

RAJ ...passen en inplannen zeg maar. Maar in principe zou je gewoon op dat moment op inloop kunnen komen. Het kan zijn dat ze dan even in gesprek zijn, want we hebben dan meestal vijf studenten die daar aan het werk zijn...

NYD Mhm

RAJ ...tijdens het spreekuur.

NYD Hoe gaat dat dan in zijn werk? Want nou, je hebt een vraag, je gaat er heen...

ML Ja en dan?

NYD What's next?

RAJ Nou, dan ga je dus, dan kom je in spreekruimte terecht met twee rechtenstudenten en die gaan dan eigenlijk met jou het gesprek aan. Dat kan ook in andere talen, want samen spreken ze, ja, een stuk of zeven talen, denk ik. Sowieso Engels, Nederlands maar ook andere talen.

ML Ik had het opgeschreven: Marokkaans, Arabisch, Spaans, Portugees, Turks en Somalisch.

RAJ Ja.

ML *onder de indruk* Nàh

RAJ Ja en daar komen misschien nog andere talen bij, want ze zijn aan het weven voor de twee andere locaties. Dus dat is mooi, inderdaad, dat we die die talen hebben. En ja, dus op

die manier ook gewoon wat breder publiek kunnen dienen. Al zijn de meeste gesprekken wel in het Nederlands hoor, maar het is altijd handig om dat, ja, te hebben.

NYD Ja, al helemaal als het over, ja, recht in een andere taal...

ML Ja, dat is niet te doen

NYD ...dan je moedertaal over recht praten.

ML Want de doorsnee, weet ik veel belastingformulier, is al in het Nederlands...

RAJ Lastig

ML ...amper te snappen en als het niet je native taal is, hoe kom je daar doorheen joh?

NYD Ja

RAJ Ja, ja. Nee-ja zeker, en dan heb je dus een gesprek, een intakegesprek eigenlijk, waar gewoon eigenlijk de vraag wordt gesteld van: "Goh, wat zou u graag willen weten of waar heeft u... wat is het probleem precies?"

NYD Ja

RAJ Dus dan krijgt de cliënt gewoon de mogelijkheid om uit te leggen waar ze vragen over heeft. En waar ze mee te maken heeft. Soms nemen ze ook brieven mee, dus dan wordt ook naar die brieven gekeken. Nou, dan worden vragen gesteld, er wordt doorgevraagd door de studenten en er wordt eigenlijk gekeken of er een soort juridische vraag is, of dat het gewoon echt een sociaal-maatschappelijke vraag is.

NYD Hmhm

RAJ Want wij bij De vrouwenrechtswinkel, ja, beantwoorden de juridische vragen. Maar hè, heb je nou bijvoorbeeld hulp bij het aanvragen van een toeslag...

NYD Oh, ja?

RAJ Van toeslagen

ML Oh, dat is een sociaal-maatschappelijke vraag

RAJ Ja, precies. Dus dan dan wil je gewoon hulp hebben bij ja, hoe vraag ik kinderopvangtoeslag aan of zo, dan kan je beter bijvoorbeeld naar een buurtteam gaan. Dus daar hebben we dan ook contacten mee en dan kunnen we mensen ook goed doorverwijzen. Maar als je nou bijvoorbeeld met... Als we het weer even op dit specifiek voorbeeld kinderopvangtoeslag - nou de toeslagenaffaire bijvoorbeeld - als daar iets mee is gebeurd en je hebt een brief gekregen en je wil in bezwaar, dan kunnen wij als Vrouwenrechtswinkel helpen en kijken wat de reden nou precies is, dat je bijvoorbeeld geld hebt moeten terugbetalen. Dan wordt er ook gelijk een vervolgspraak meegegeven op een afsprakenkaart voor de cliënt, want twee weken daarna wordt dan het advies gegeven. Dus de studenten gaan aan de slag met die vragen, kijken wat ze kunnen adviseren, wat er mogelijk is. En soms moeten ze ook even een advocaat bellen om daarmee te sparren of

met mij. Soms gaan ze ook verwijzen naar een advocaat. Als blijkt dat het echt een procedure wordt, dan kan de Vrouwenrechtswinkel niet helpen. Dan moet je echt een advocaat hebben om naar de rechtbank bijvoorbeeld te gaan.

NYD Ja

RAJ En dat is eigenlijk dan hoe het gaat. En dan komt de cliënt terug, twee weken later en dan wordt het advies gegeven.

ML En als je echt een advocaat nodig hebt en er moet van alles gebeuren, dan is dat ook iets waar waarin jullie begeleiden en doorsturen?

RAJ Ja, wij verwijzen dan door. Maar ja, iedereen heeft natuurlijk vrije advocaatkeuze. Dus wij hebben samenwerkingen met advocaten in Amsterdam. Maar we kunnen dus als de cliënt dat wil, kunnen we een naam doorgeven en een telefoonnummer van een advocaat. Dan hoeft de cliënt dat niet meer uit te zoeken. Dan zeggen we ook van: nou, dit is een advocaat op jouw rechtsgebied waar jij een vraag over hebt, bijvoorbeeld sociale zekerheidsrecht. Dat is dan die kinderopvangtoeslag, om dan weer in dat voorbeeld te blijven. En dan zeggen we: nou, je kan dit nummer draaien en een afspraak maken, maar een cliënt mag ook altijd zelf zoeken.

NYD Ja

RAJ Of ja, dat kan je dan googelen, maar wat de cliënt wil, daar proberen wij bij te helpen.

ML Ja. Nou ja, ik kan me me voorstellen dat je ook bij het zoeken van een advocaat denkt: nou, kom maar met ehh...

RAJ Ja

NYD Ja, help

ML *lachend* Kom maar door

NYD Geen idee

RAJ Ja, zeker, als je het ook hebt over rechtsgebieden. Want ik zeg dan zo sociale zekerheidsrecht, dat valt dan bij die toeslagen... Dat valt daar dan weer onder en uitkeringen, maar dat weet niet iedereen.

NYD Nee, ik heb geen idee... *lachend*

RAJ Als leek weet je dat niet.

NYD Nee

RAJ Zelfs hè, ik zeg dat altijd, gewoon überhaupt het recht, het toegang, het begrijpelijk maken van het recht. Het recht, de wetten... het beleid en zo, dat is allemaal door hoogopgeleide mensen gemaakt, eigenlijk voor hoogopgeleide mensen. Maar ja, hoeveel procent is nou in Nederland hoogopgeleid? En zelfs als je hoogopgeleid bent, is soms zo'n formulier lastig.

NYD Ja

RAJ Vooral als je dus niet dat jargon, dat dat taalgebruik, kent en weet wat daarmee bedoeld wordt.

ML Ja, zeker

NYD En is er een soort idee om dit, ik weet niet of je dit weet hoor, om dat in Nederland te gaan verbeteren die taal?

ML Ja, meer toegankelijk te maken

RAJ Ja, nou ja, ze hebben het er wel eens over. Bijvoorbeeld binnen de rechtspraak heb je Klare taal, dan zie je dat daar meer aandacht voor komt, om de uitspraken wat begrijpelijker uit te schrijven. En, ehm, als we het hebben over instanties, overheidsinstanties, dan proberen ze daar volgens mij wel meer aan te werken. Maar het is nog niet zoals het zou moeten, denk ik.

NYD Nee

RAJ Omdat heel veel mensen het nog lastig vinden om...

NYD Ja, ook wel imiterend of zo

RAJ ...te begrijpen wat er nou precies staat.

ML Ja

RAJ Ja

ML Zeker, als je zomaar zo'n brief krijgt met: hier is de uitspraak en dit is het en je snapt de helft niet van wat er staat. Dan nou, ja... En net zei je, van de Vrouwenrechtswinkel is in een ontmoetingsplaats waar alleen vrouwen komen. En als je het bijvoorbeeld hebt over trans mannen of non-binaire mensen, kunnen die ook terecht bij de Vrouwenrechtswinkel?

RAJ Ja. Jazeker, we hebben zeg maar ook, op een.. Kijk, we zijn, onze primaire doelgroep is vrouwen. Waar ik het net over had, over al die posities binnen de samenleving waar een achterstand is voor vrouwen. Maar ook... ja, tot nu toe hebben we ook wel eens gewoon mannen gehad, om het zo maar even te zeggen, die een vraag kwamen stellen. Die sturen we ook niet weg, maar we hebben dus wel als primaire doelgroep vrouwen, alleen iedereen is welkom. Als je vraag hebt, een juridische vraag, dan kijken we of we je daarbij kunnen helpen. En juist, hè, als we het hebben over gendergelijkheid, kijk in de juridische termen... De juridische term vrouw en geslacht dat is nu zo veel breder dan dat het ooit bedoeld is geweest, snap je?

ML Hm

RAJ Dan dat het ooit bedoeld was. Dus voor ons gaat het erom dat je te maken hebt met een rechtsvraag, waar je niet uitkomt, waarbij wij jou kunnen helpen.

NYD Ja

RAJ En dan kan je bij ons terecht.

NYD En dan zijn jullie gewoon gespecialiseerd in thema's waar dan voornamelijk vrouwen sneller mee te maken hebben. En dat is ook het belang van zo'n...

RAJ Ja

NYD ...vrouwen... Maar het is niet zozeer dat jullie zeggen: we sluiten dit of die persoon buiten.

RAJ Ja precies, maar eigenlijk 99 komma ... 9 procent is denk ik wel vrouw dat bij ons komt.

NYD Ja

RAJ En ook qua rechtsgebieden zijn we eigenlijk best wel breed inzetbaar. Maar wat ik net al zei, vaak inderdaad, dat gender-component zit er wel in. En als dat niet zo is, dan is dat ook niet erg.

NYD Oké, ja

RAJ Dus dan helpen we daar ook bij.

NYD Ja. En wat zijn nou specifiek - je hebt net al thema's genoemd hoor - maar echt voorbeelden van, nou, daarop krijgen we echt heel veel vragen binnen?

RAJ Binnen de locatie waar we nu zitten krijgen we heel veel op personen- en familierecht dus dat is echtscheiding, omgang, gezag, alimentatie en dan ook los of in combinatie met verblijfsafhankelijk recht. Dus dan heb je te maken met vrouwen die hier in Nederland zijn vanwege verblijf bij partner en soms bij verblijf bij kind, en als het gaat om verblijf bij partner en er is sprake van huiselijk geweld dan zijn ze aan het kijken of ze kunnen scheiden, maar wel dat ze hun verblijf hier kunnen behouden, dus dat zien we voorbijkomen

NYD en is dat dan mogelijk?

RAJ Ja, als je daar zeg maar... in de zin van: je hebt daar een aanvraag voor, maar je moet dat wel kunnen bewijzen, je moet dan aangifte doen. Er zijn wel dingen die je.. Ja, dus daar geven wij dan ook advies over, wat je dan moet doen

ML Je moet bewijzen dat er huiselijk geweld is?

NYD partnergeweld

RAJ Ja, partnergeweld, huiselijk geweld, seksueel geweld. Als jij aangeeft van: nou, ik voel me niet veilig thuis bij mijn partner, maar ik ben afhankelijk van partner, want ik heb verblijf bij partner en ik werk niet, dus dat zijn allemaal zorgen die dan spelen. Dan ga je daar aangifte van doen. Dat is dan het advies dat we geven. Maar bij een aangifte dan heb je natuurlijk alleen je eigen verklaring. Dus dat is niet per se bewijs. Maar als er inderdaad letsel is of je hebt bijvoorbeeld sprakmemo's van scheldpartijen, ook psychisch geweld telt ook mee, dus niet alleen Fysiek geweld. Maar ook als je bijvoorbeeld bij de huisarts gesproken hebt hierover, dan staat dat ook in het dossier van de huisarts. Heeft de huisarts

jou doorverwezen naar een psycholoog omdat je klachten hebt, gewoon psychische klachten, mentale klachten van al het leed, dan is dat ook allemaal bewijs dat je dan kan gebruiken in zo'n aanvraag.

NYD Echt een soort logboeken

RAJ

NYD Oké dus dit gebied vooral, en het kwam net ook al voorbij: zwangerschapsdiscriminatie

RAJ Ja, ook arbeidsrecht. Zwangerschapsdiscriminatie, dan heb je dus te maken met bijvoorbeeld vrouwen die dan niet een vast contract hebben, maar dan tijdens het contract aangeven van: nou, ik ben zwanger. 'Oké, we gaan je contract niet verlengen.' en dan wordt niet echt een reden gegeven. Maar het is wel duidelijk nadat je gemeld hebt dat je zwanger bent, dat je dan niet meer verlengd wordt in contract. Daar krijgen we vragen over

NYD maar wat doe je dan in zo'n geval?

RAJ Nou, dan geven we dus advies over dat dat niet mag. Maar ja, hoe bewijs je dan dat ze je contract niet verlengen vanwege zwangerschap en niet om een andere reden, want in principe is het zo als je een arbeidscontract hebt voor bepaalde tijd, dus laten we zeggen voor een jaar, dan kan het gewoon zonder reden, na dat jaar verlopen, dat contract. Dan wordt het niet meer verlengd, dus het beëindigt, het loopt van rechtswege af, zeggen we dan, en dan zeggen ze dus: nou, we gaan je contract niet verlengen. Maar als die mededeling wordt gedaan nadat jij hebt gezegd van 'hé, ik ben zwanger', dan is dat wel opvallend natuurlijk. Dus dan hebben we het over de tijdlijn, de chronologie waarin het gebeurt en gezegd wordt. Je kan daar natuurlijk over klagen binnen de organisatie zelf. Je kan een mailtje sturen en zeggen: Joh ik heb een gesprek gehad. Toen ik zei dat ik zwanger was, was gelijk de volgende dag m'n contract niet verlengd. Dus dan heb je ook wat weer meer. Zwart-op wit is altijd handig

ML zwart op wit is altijd een advies

RAJ ja, dus eigenlijk is het altijd handig om elk soort gesprek waarvan je denkt 'dat zit me niet lekker dat dit is besproken op m'n werk' of iets, dat je daar een samenvatting van maakt en meldt. Dan heb jij in ieder geval het gemeld en meestal wordt het niet betwist en dat is eigenlijk bewijs. Dus als de ander niet tegenspreekt..

ML ohh dus je hoeft niet eens een soort van bewijs.. een soort van bevestiging te hebben van dat hebben we gezegd

RAJ dat zou mooi zijn, maar dat doet bijna niemand, maar dat zou echt heel mooi zijn, maar volgens mij zegt niemand 'ja, nee, ik heb inderdaad gezegd..'

gelach

ML 'dat heb ik inderdaad gezegd, dit klopt'

RAJ dat is heel makkelijk scoren in een zaak. Maar nee, het is meestal zo dat ze dat dan niet bevestigen. Maar als het niet betwist wordt, dus er wordt niet gezegd van 'nee, dat heb ik niet gezegd', dan heb je al iets. En heel soms wordt er gezegd: nee, maar zo bedoelde ik het niet en dan gaan ze zichzelf ook nog eens vast praten. Dus dat kan ook. Maar goed, het is een manier, het is een advies dat we geven en je kan ook bijvoorbeeld, dat is ook een gratis procedure, je kan naar het college voor de rechten van de mens. Dat is waar ik hiervoor heb gewerkt en daar kun je een klacht indienen op grond van discriminatie. Dus zwangerschapsdiscriminatie - dan wordt er gekeken of daar sprake van is. Dus dat is een soort... ja, het is geen juridisch bindende procedure, dus dat betekent dat het oordeel dat wordt gegeven niet gelijk is aan een uitspraak van de rechter, maar het wordt... Ja, het is wel van een gezaghebbend orgaan en blijkt ook wel uit 65 procent van de gevallen dat er wel iets wordt gedaan.

ML o wel, oké. Daar was ik benieuwd naar, want je leest best wel vaak als je dit soort van discriminatiezaken onderzoekt... lees je vaak ergens wel in de situatie 'College van de rechten van de mens heeft geoordeeld dat het inderdaad discriminatie is', dan denk ik: ja..

RAJ wat wordt ermee gedaan?

NYD terwijl ik denk meteen: hoooo, als die iets zeggen, dan hangt er voor mij...

RAJ ja het is een gezaghebbend orgaan. Het is zo, ze doen ook een follow up, dus dat betekent na ongeveer zes, acht weken bellen ze met de verzoeker, dus degene die het slachtoffer is van discriminatie en de verwerende partijen, dus bijvoorbeeld de werkgever, en dan wordt er gevraagd: Joh wat hebben jullie met dat oordeel gedaan? Nou, ja, excuses is aangeboden. Kijk, het is niet zo dat mensen dan opeens daar blijven werken, dus dat contract wordt verlengd. Heel vaak willen mensen d'r dan niet eens meewerken, maar het is wel even een statement dat je dan hebt afgegeven en de naam van de organisatie wordt ook genoemd in dat oordeel. Dus dat is een manier dat je zou kunnen doen. En wat ook vaak is gebeurd, want bij het college kan je geen schadevergoeding vragen, maar als je daar wel in het gelijk wordt gesteld en je gaat doorprocederen en dan kan je soms zelfs schadevergoeding krijgen bij de rechter

NYD ahhh oké

RAJ dan wordt er echt gewoon gekeken van oké, jouw contract is niet verlengd, je had nog bijvoorbeeld zes maanden contractverlenging kunnen krijgen of een jaar. En dan, wat is jouw inkomen per maand? Nou, dan krijg je 30.000 euro. Dat is dan toch wel een... ja

ML nogal een bedrag

NYD Gebeurt dit veel nog? Zwangerschapsdiscriminatie?

RAJ zwangerschapsdiscriminatie blijkt ook uit onderzoek dat dat echt zeker nog veel

gebeurt. Meer dan 40 procent ofzo volgens mij krijgt daarmee te maken. Kan in alle vormen hè? Dus niet alleen bij een contract, maar ook bijvoorbeeld kolfrecht

NYD oh oké, ik dacht even specifiek dat contract

RAJ maar kolfrecht bijvoorbeeld, dat is als je borstvoeding wil geven, dan heb je recht op om te kolven op het werk, een percentage van het aantal uren dat je werkt

NYD en dan hoef je niet te werken tijdens het kolven toch? Dat is echt gewoon helemaal kolven, zeg je eigen ding doen

RAJ Ja en je moet ook een ruimte hebben, dus niet op de WC want dat hoor je ook nog heel vaak. Van ga maar even op de WC kolven en ik heb nu zelf ook en dan denk ik, hoe vies is dat, dat je... gewoon je borstmelk, wat voor een baby bedoeld is, op de WC moet gaan kolven

ML echt denigrerend, mensonterend is het

RAJ dat is het, maar goed, dat gebeurt helaas dus wel. En dat zijn dus ook rechten weet je wel, dat je daar recht op hebt, dat je dus betaald krijgt, terwijl je aan het kolven bent, dat je niet mag werken tijdens het kolven, dat je niet opgejaagd mag worden. Je mag zelfs ook live voeden als dat haalbaar is. Kijk voor mij is m'n werkafstand nu hier bijvoorbeeld te groot, maar als je dichtbij de opvang werkt of vanuit huis dichtbij de opvang zit ofzo, dan kan je ook live voeden.

ML Dus dan kan je daadwerkelijk naar je kind, voeden en dan weer terug, dat is echt nieuws voor mij

RAJ ja, dat kan, maar dat doen niet heel veel mensen, alleen als je een beetje dichtbij woont, want anders ben je ook natuurlijk veel reistijd kwijt. Maar je hebt in principe 25 procent van je werkdag mag je inzetten om te kolven en dat is dan wel even nog ter verduidelijking voor de eerste negen levensmaanden.

NYD dus je mag niet tot in het einde der tijden gaan kolven

RAJ want ja, ik heb bijvoorbeeld langer borstvoeding gegeven aan m'n dochtertje, maar dat telt dan niet. Dat is in je eigen tijd, dat is nu nog wettelijk niet zo geregeld

NYD Maar als ik denk aan bijvoorbeeld artsen of docenten, doen mensen dit? Ik geloof meteen dan dat 40 procent daar niet in voorzien wordt. Want hoe ga je dat dan? Ga je je klas dan alleen laten?

RAJ Nee, goeie vraag, dat is heel lastig en roostertechisch enzo, daar staan ook wel dingetjes in de wet, van... nou is dat volgens mij niet per se bij het kolfrecht, maar juist weer met ouderschapsverlof, dat het dan roostertechisch en qua bezetting wel moet kunnen. Dus ja, soms wel, inderdaad, dat de werkgever kan zeggen: ja, dat kan dan niet, maar met kolfrecht, zo uit mijn hoofd is dat niet zo. Alleen, ja, het moet soms wel gepland worden. Bij

mij was dat dan gewoon makkelijk met mijn werk. Maar als je bepaald werk doet, waar dat niet kan

ML als je voor de klas moet staan, dan moet je voor de klas staat. Ik snap dat het bij dat soort beroepen lastig is

NYD maar het lijkt me toch ook wel echt heel moeilijk om dan maar voor jezelf -, ik heb net al verteld, people pleaser - maar om dan te zeggen: ik heb er recht op

ML ja, en dan is het dus zo goed dat je naar de vrouwenrechtswinkel kan, want dan heb je dus mensen achter je staan die zeggen: daar heb je recht op

NYD maar dan nog

ML ja, je moet het zelf doen

RAJ wij adviseren dan bijvoorbeeld van zet het op de mail, want als je het mondeling doet, dan is het altijd weer lastiger

ML dan word je er weer uitgeluld

RAJ ja, of je moet het opnemen, dat zeggen we ook wel eens. Als je gewoon onderdeel bent van het gesprek, kan je het gewoon opnemen. Maar ja, tuurlijk, het is altijd lastig om.. er is een verschil tussen gelijk hebben, maar ook gelijk krijgen. Dat je dan ook echt dat kan halen, je recht kan halen. Dat is moeilijk, want je bent hé, we hebben het over mensen die ook vaak afhankelijk zijn, hé, financieel en dus denken van ja, ik wil hier ook niet een al te groot probleem van maken, want ik wil m'n baan niet kwijt raken. Dus er zijn allemaal dingen die meespelen en ik hoop dat het nog beter geregeld gaat worden in de toekomst. Dat bijvoorbeeld organisaties misschien gewoon fikse boetes moeten gaan krijgen. Daar zijn ze ook wel over aan het nadenken

NYD ja ik wou zeggen, want er staat niets? Er is niets dat daar dus...?

RAJ Nee, nu niet

ML dus je wordt nu gewoon op z'n ergst op je vingers getikt door het College van de rechten van de mens

RAJ of een schadevergoeding vanuit de rechtbank, maar dat, dat geef je dan aan de oud-werknemer is het dan vaak, die werkt daar dan meestal niet meer, maar dat is niet een boete, dat is dus een schadevergoeding voor het inkomen dat je hebt gemist

ML ik kan me dus ook voorstellen, want kijk, dit zijn dingen... je loopt hier echt heel erg tegenaan tijdens je zwangerschap, bijvoorbeeld met je werkgever, maar dat dus ook heel veel mensen gewoon geen idee hebben waar ze recht op hebben, überhaupt gewoon...dat je gewoon maar je zwangerschap hebt, dat dat allemaal maar gewoon gaat en dat je achteraf hoort: Nou je had daar recht op. Of je hoort het nooit. Hoe weet je waar je recht op hebt? Vooraf al?

RAJ Ja, nou ja, heel goed, sterker nog... nog een voorbeeld: je hebt recht op extra pauze. Toen ik zwanger was, had ik dat uitgezocht, maar ik wist het daarvoor nooit en moet je nagaan ik heb een juridische achtergrond. Hoe kom je daarachter? Nou, het beste is natuurlijk als je gewoon daar op gewezen wordt door een HR-afdeling, dat je een boekje meekrijgt van 'hé, oh leuk, je bent zwanger! Gefeliciteerd dit zijn allemaal rechten die je hebt als werknemer'.

ML Dat klinkt mij in de oren alsof bedrijven dat nauwelijks doen. Sommige zijn misschien heel leuk, bedrijven, anderen niet

RAJ Ja, nee, maar het zou wel heel goed kunnen werken. Dus dat is een tip naar de bedrijven, van joh hebben we dat? Misschien luisteren er medewerkers nu ook mee?

NYD sowieso luisteren die mee

ML dat er een soort protocol eventjes... 'hallo, je bent zwanger, hier is het'

RAJ Ja, want als we het dan over inclusie hebben, want ik hou me dan ook bezig met diversiteit en inclusie en dan is dit hé... wat heb je allemaal? Wat voor procedures heb je ingebouwd op je werkvloer voor medewerkers. Niet alleen voor vrouwen, daar hebben we het nu natuurlijk specifiek... nu vooral op gender, maar ook doeltreffende aanpassingen voor mensen met een beperking of bijvoorbeeld.. ja als we het hebben over nou vrouwen die later pas gediagnosticeerd worden met autisme bijvoorbeeld. Daar zijn ook doeltreffende aanpassingen voor nodig. Hoe ga je daarmee om als werkgever? Wat bied je daarvoor?

NYD Ja, dus ook met die intersecties daar kan je eigenlijk ook bij jullie terecht als je...

RAJ Ja, maar intersectionaliteit dat is sowieso wel echt een focus van ons en ook van bijvoorbeeld Bureau Clara Wichmann dus.

NYD ik moest er opeens aan denken. We hebben tijdens onze theatervoorstelling mochten mensen uit het publiek vragen stellen. Er was iemand die autisme had en die daar dus op school geen enkele...

ML oh ja!

NYD ...of op de studie geen enkele ondersteuning, of ik weet niet precies wat ze nodig had.

ML Nee klopt, maar de school stond niet achter haar in ieder geval.

NYD Nee, maar met zoiets

RAJ Ja

NYD zou je dan principe naar jullie?

RAJ Ja, want dan kunnen we advies geven over, want ook op school geldt een zorgplicht voor een discriminatievrije werkomgeving want dit kan ook onder discriminatie vallen, omdat je... ja, je hebt dus een doeltreffende aanpassing nodig. Dat is dan een juridische term, omdat je je onderwijs wilt volgen. Maar je hebt bijvoorbeeld een, je hebt misschien meer tijd

nodig voor een tentamen of je hebt bijvoorbeeld een ruimte alleen nodig omdat je afgeleid bent, hé ik, ik noem maar dingen op nu. Of misschien, als je dyslexie hebt, dan heb je vaak ook een wat meer tijd nodig voor een tentamen of een bepaald computerprogramma nodig om het te kunnen lezen. Dus dat zijn allemaal dingen die je dan wel kan vragen. En als als onderwijsinstelling heb je een bepaalde zorgplicht naar je scholieren en studenten. Dat is ook wettelijk geregeld. Dus...

NYD Ja

RAJ discriminatie en gelijk behandeling is wat dat betreft heel breed. En gendergelijkheid is dan

NYD Ja, gewoon één thema ja

RAJ specifiek op gender

NYD Ja

ML ik moet nu ook heel erg denken aan, wij hadden, we hadden in één van de afleveringen de docuserie of nee de docu besproken "Ryan is zwanger" en daar gaat het over een een nonbinair persoon die een x in diens paspoort heeft en zwanger is en dan heel veel moeite heeft met zwangerschapsverlof krijgen omdat er een m...

RAJ mhm

ML een m of een x nog geregistreerd staat, zijn dit.. dit zijn denk ik ook zaken waar je wat mee kunt of is dat dan...

RAJ Zeker, nou sterker nog, de zaak van Ryan heeft bureau Clara Wichmann bijgestaan zeg maar

ML Ah yes!

RAJ dus dan vanuit een strategische procedure zeg maar he om om dat voor mekaar te krijgen. Maar als het gaat om je bent in verwachting en als je dan zwangerschapsverlof wil hebben, dan moet je eigenlijk gewoon een zwangerschapsverklaring overleggen, dus dat is wat de werkgever nodig heeft om die uitkering aan te vragen. Dus als jij gewoon...

ML dus het is heel weird dat dat systeem dan zegt: jij bent, jij bent geen vrouw, dus jij krijgt het niet. Dat is heel gek.

RAJ Nee want, ja, want in principe gaat het dan om dat je, dat je werkgever die uitkering kan aanvragen. En het zou nog kunnen zijn, maar dat dat durf ik niet zeggen, dat dat het dan bij het UWV misgaat, dus bij die uitkeringsaanvraag.

NYD *spottend* daar gaat nog wel eens wat mis namelijk.

RAJ ja, dat daar dan gezegd wordt: hé, maar d'r staat hier de M en geen V, dus dat kan dan niet.

NYD Ja dan is het een soort error error

Praten en lachen door elkaar

RAJ Ja, precies, terwijl weet je als jij gewoon een zwangerschapsverklaring kan overleggen

ML Dat is toch voldoende?

RAJ van een verloskundigenpraktijk

ML Ja!

RAJ Van kijk, ik ben zwanger!

ML Joejoe!

RAJ Dat is de reden waarom ik verlof nodig heb.

NYD Ja, lijkt me wel handig dan om om verlof te krijgen. Even kijken hoor, want we hebben allemaal vragen ook van luisteraars gekregen

RAJ mhm

NYD eentje, ik vond een mooie vraag: discrimineert het recht?

RAJ *lachend* Oehh

NYD jaha

RAJ ja, kijk, het recht is natuurlijk voor iedereen gelijk. En als we het hebben over artikel 1 van de Grondwet, dan is iedereen gelijk en moeten we gelijk behandeld worden. Maar het kan soms zijn dat een bepaalde regel indirect mensen harder raakt. Dus dan hebben we het over indirect onderscheid.

ML Over uitsluiting misschien?

RAJ of uitsluiting, kan ook. Dus als we het dan bijvoorbeeld hebben over de pgb zaak van van bureau Clara Wichmann waarbij er geprocedeerd is over het feit dat een mevrouw die en pgb-vergoeding kreeg. En toen uiteindelijk werkloos werd, kon ze geen WW aanvragen.

NYD ik snap, sorry, maar

ML pgb is?

NYD persoonsgebonden budget?

RAJ ik nee-ja oh, ja sorry, beroepsinformatie *lachend*

ML ja precies

NYD *lachend* maak niet uit maar

ML *lachend* geeft niet, wij gillen gewoon: Jip en Janneke-taal alsjeblieft! Ja, dus je wil een persoonsgebonden budget.

NYD Ja?

RAJ ja en dat persoonsgebonden budget kan iemand die zorg nodig heeft, inzetten. Je kan namelijk gewoon een.. Hoe zeg je dat? Een buurtzorgteam in inhuren dan krijg je gewoon in natura zorg.

ML mhm

RAJ Maar je kan ook zeggen: ja, ik wil liever iemand zelf aannemen

ML ja

RAJ dus dan word je een soort van werkgever

NYD dus bijvoorbeeld een mantel... iemand die anders, mantelzorger heet?

RAJ ja

NYD die kan je dan dus betalen, of een vriend of whatever die je kan helpen kan je dan betalen met dat budget.

RAJ ja

ML en dan heb je bijvoorbeeld over de hulp bij douchen of schoonmaken of in je huis.

NYD kan anything volgens mij zijn.

RAJ ja, persoonsgebonden budget is echt zorg en verpleging, dus schoonmaakondersteuning is weer wat anders.

ML Oh ja, oké

RAJ dat is maatschappelijke ondersteuning, maar dat is dan... maar goed laten we het...

ML *lachend* Maak niet uit

RAJ dus dan.. maar ja, hulp, zorg

ML iets waar je hulp of zorg bij nodig hebt

NYD ja, en dat had deze persoon dus gekregen

RAJ ja, en die deed dat voor voor een andere persoon die dat nodig had. En toen

NYD ohh op die manier, ahhh got it!

ML dus dat was werk voor diegene, ja

RAJ soort van, zo wordt het niet echt genoemd.

ML ja werk, tussen haakjes.

RAJ ja. Want wat blijkt nou, je, je kan dus niet een WW-aanvragen als je niet voldoet aan het feit dat je bijvoorbeeld vier dagen werkt daarin.

NYD Ja?

ML Oh?

RAJ En het probleem was dat vanuit bureau klare Wiegman is toen ook gezegd van ja, dit raakt vrouwen vooral, want meer dan 90 procent de pgb-zorgverleners zijn...

NYD en ML *in koor* vrouwen

RAJ vrouwen ja. Dus dan raakt zo'n regel vrouwen meer dan anderen.

ML ja

NYD ondanks dat de wet zegt: man vrouw is gelijk

RAJ ja, persoon of mens of whatever. Of "hij die", maar dan bedoelen ze daarmee iedereen, elk mens. Maar ja

ML ja, ja, ja, dus omdat vrouwen gewoon veel van de zorgtaken doen, dus ook mantelzorg en dat soort dingen en dus ook dit.

RAJ ja, ja, ja vrouwen werken in de opvang, vrouw werken, percentage is hoger...

ML ja

RAJ ... van vrouwen die in de opvang werken, die in de schoonmaakbranche werken, die in de zorg werken, dus zulke regeltjes kunnen dan vrouwen harder raken indirect.

NYD ja

RAJ Dus er staat niet hebben we gaan vrouwen nu indirect of

NYD nee, precies

RAJ we gaan vrouwen nu discrimineren,

NYD maar't is ondertussen wel zo. En uiteindelijk is er dan uitgekomen dat deze persoon wel de WW dan mocht ontvangen?

RAJ Ja, in dit specifieke geval was het zo dat dat dat niet kon, omdat het dan weer met een termijn te maken had: hoe lang je hebt gewerkt, hoeveel weken? Dus dan voldeed ze niet aan de aan de procedurele eisen, zeg maar, maar het is een zaak die nog loopt.

NYD mhm

RAJ in die zin dat er nog een... Hoe zeg je dat? Een hoger beroep aan zit te komen, als ik het goed heb? Maar daarvoor is het zo, dat nu... Dat is altijd zo in het recht bij een uitspraak is, gaat het echt om dat individuele geval. Dus d'r wordt dan niet gezegd dat geldt voor iedereen.

NYD nee

RAJ Maar wat wij wel adviseren, nu vanuit bureau Clara Wichmann is: als je dan zonder werk kom te zitten, dien een aanvraag in bij de bij het UWV, zeg dat je een een beroep doet op deze uitspraak en kijk wat ermee wordt gedaan.

NYD ja

RAJ Nou, ja, we proberen zelf ook te kijken bij het UWV of we dan al die aanvragen kunnen aanhouden totdat er een vervolg komt op deze zaak.

NYD Hmh

RAJ Maar dat ja, dus dat is eigenlijk wat we nu adviseren, omdat we wel weten dat er natuurlijk zal gezegd worden, er zijn ook al wat aanvragen afgewezen, dat dit natuurlijk een specifiek geval is.

ML Ja

RAJ dat is altijd zo met uitspraken

NYD ja, ja

ML ja

RAJ dat dit is een specifiek geval en met specifieke omstandigheden.

NYD mhm, ja, een beetje indekken

ML Ja, maar je kan natuurlijk wel gewoon gebruiken als er hier een uitspraak in is, kan, dat

RAJ nou, je kan er zeker naar verwijzen.

ML ja

RAJ Dus dat is ook wat we adviseren. Maar ja

ML ja

NYD ik moest bij gelijke wet, maar toch, mmm, iets geldt meer voor vrouwen dan voor mannen of nonbinaire mensen? Ik vind moeilijk om nonbinaire mensen, die worden in het wet sowieso niet echt

ML nou ja in de wet is het vooral hij.

RAJ ja

ML daar was trouwens ook een vraag over: Hoezo hebben we het in het wetboek nog steeds over 'hij'

NYD nou ja, kort even dat; Waarom staat overal 'hij'

ML ja

RAJ Ja, goeie vraag nou, ik heb de wet niet gemaakt

NYD *lachend* Kom op, je moet het oplossen nu!

RAJ maar ja de wetten zijn gewoon heel oud en weet je de de gender dat zeggen we ook, hé, ook als wij in ons in onze nieuwsberichtgeving en dat soort dingen vanuit vrouwenrechtswinkel, vanuit bureau Clara Wichmann iets zeggen, dan zeg: ja, dan hebben we het over gendergelijkheid, soms hebben we het over vrouwen, soms hebben we het over specifiek non-binair, maar in principe hebben het over mensen gewoon.

NYD mhm

RAJ En natuurlijk bepaalde gevallen vrouwen, omdat dat vrouwen meer raakt. Maar in de wet heb je gewoon hij of geslacht. En geslacht is nu niet... gender is veel breder dan alleen maar hij/zij.

NYD ja

RAJ alleen, dat is dan nu nog niet zo uitgeschreven in de wet.

ML Ja, nee, toen de wet gemaakt werd, was het, was de wereld nog veel binairder dan...

NYD ja

ML ...we nu zouden zien.

NYD precies

ML Maar de wet groeit niet echt mee nog

RAJ nog niet. Duurt ook, denk ik, is ook heel veel werk, denk ik, om dat allemaal aan te passen.

NYD *lachend* is er niet een control, wat is het?

ML *lachend* control z

NYD *lachend* hij

ML *lachend* en dan vervang door

NYD *lachend* door hij/zij/diens of whatever

RAJ *lachend* nee zo makkelijk is het niet.

NYD *lachend* nee, sad.

ML *lachend* nee dat was wel erg makkelijk geweest

RAJ Misschien luisteren er mensen mee die het kunnen fixen?

NYD Oh ja wat ik wilde vragen, want ik wilde wel waar ik naartoe wilde, dat huishoudelijk werkers wat ook een grote groep, voornamelijk vrouwen is, dat die ook weer onder een soort rare...

RAJ ja, ja,

NYD ...dienstregeling vallen?

RAJ ja, dat klopt, maar dat is ook inderdaad die pgb zaak.

NYD ja

RAJ want dat heeft daarmee te maken.

NYD ahh

RAJ het valt onder die huishoudelijke regeling ja.

NYD ja, want dan kan je dus geen, je bouwt geen pensioen op en ja zegmaar allerlei

RAJ en die WW-uitkering dus ook inderdaad, ja, werkloosheidsuitkering dus dat dat, dat is wat ik inderdaad ook bedoelde met die zaak.

NYD ja

RAJ die valt ook namelijk onder die regeling.

NYD En is, gaat men hier iets aan doen?

RAJ Nou, ja, dus, die uitspraak

NYD want er zijn wel veel campagnes voor meer awareness heb ik het gevoel. Maar ik...

RAJ Klopt. Ja, ja, die uitspraak heeft dan wel wat losgemaakt, hoop ik

NYD mhm

RAJ maar dat loopt nog allemaal.

NYD Ja, stay tuned voor deze rechterlijke ontwikkelingen.

ML en dan: als je iemand betaalt die schoonmaakt in je huis, wees je ervan bewust dat je werkgever bent, voor de wet of je nou zwart betaalt of niet.

NYD Ja en allerlei...

ML en je hebt verplichtingen zoals iemand heeft zes weken vakantie?

RAJ vier weken

ML vier weken vakantie, zes weken betaalde loon bij ziekte

RAJ mhm

NYD en minimaal acht procent vakantiegeld.

ML ja

RAJ ja, klopt er is nu een campagne net ook...

NYD en zwangerschapsverlof wordt via het UWV dan geregeld geloof ik?

ML Ja

NYD maar daar heeft die persoon dus wel recht op?

RAJ Ja, recht op, inderdaad, want je bent werkgever, maar je, als je het zwart doet, kan je natuurlijk niet aanmelden... kan je je werknemer niet aanmelden bij het UWV, want die weten dat dan niet

ML ja

RAJ maar dan zou, dan zou je dat dus zelf ja, verantwoordelijk voor moeten zijn.

ML Ja, dit dit alleen al is, denk ik zo'n...

NYD vinden mensen heftig om te horen kan ik zeggen uit de DM's die we kregen. Vinden ze niet leuk om te horen dat ze

ML ja, dat ze werkgever zijn

NYD dat ze allerlei rechten aan hun huishoudelijk werkers moeten geven

ML maar ja het is gewoon goed

NYD maar het is een volstrekt logisch dat je dat doet?

ML Maar het is gewoon ook goed om te weten dat het zo is. Ik bedoel we, bewustzijn is de eerste stap.

NYD en fix het!

RAJ ja, maar misschien is het goed om... om dat te regelen...

ML ja

RAJ... ook voor in de wet, dat...

NYD precies! Want blijkbaar werkt het niet op deze manier

RAJ nee, precies. want ik, ik weet niet heel goed hoe het systeem precies in België werkt.

ML met bonnen

RAJ Maar ze hebben dus blijkbaar wel met bonnen en zo belasting.

ML ja

RAJ Dus dat is veel aantrekkelijker voor zowel degene die iemand in huis heeft werken, als degene die werkt in huis

ML ja

RAJ dus waarom zou dat hier niet kunnen, vraag ik me dan af

ML ja

NYD vind ik ook, hele goeie. Effe kijken, hoor, want we hadden dus nog heel veel meer vragen gekregen: Mag ik me ziek melden als ik menstrueer?

RAJ ja, een goeie vraag. D'r is in Spanje, hebben ze dat sinds kort, dat ze, dat ze dat gaan doen, he, dat je dus menstruatieverlof mag opnemen. Hier in Nederland hebben we dat nog niet op die manier geregeld. D'r zijn misschien werkgevers die dat al wel aanbieden, uit zichzelf. Maar ja, je mag je gewoon ziek melden, dus je hoeft ook helemaal niet zeggen: oh ik meld me ziek omdat ik menstrueer. Dat mag je wel doen als je dat wil natuurlijk, maar dat is aan jou.

NYD mhm

RAJ Maar als je ziek ben je ziek

NYD ja

RAJ of dat nou vanwege je menstruatie is of omdat je iets verkeerd gegeten of zo

NYD whatever ja

RAJ weet ik veel, ja

ML ja, maar niet omdat je menstrueert maar dus. Dat is

RAJ precies

ML dat is het ding waar wij wel vaker over praten. Het idee is natuurlijk gewoon dat je mensen vertrouwt in hun: Ik voel me niet niet goed, ik voel me niet lekker, ik kan vandaag niet werken of ik heb vandaag dit en dit en dit nodig, en dat dat niet per se afhangt van of iemand dan menstrueert of niet, en dat je dan daar last van. Maar dat gewoon alles meegenomen wordt.

NYD ja

ML Als je ziek bent, als je niet lekker voelt, neem dat ook serieus en voel ook de ruimte om vrij te nemen en... gun dat ook als werkgever aan je werknemer.

NYD ja

ML Als dat kan, want we hebben het hier dan ook weer over zeg maar beroepen, als weet ik veel voor de klas staan, is dat natuurlijk een stuk moeilijker dan bij een kantoorbaan.

NYD ja, om even vrij te nemen ja. Maar we kregen ook een dm van een luisteraar dat in Spanje het blijkbaar veel gebruikelijker is om een briefje bij de dokter te halen als je verlof neemt, terwijl dat hier, je kan bellen. Je kan zeggen: ik ben ziek en dan hoef je niet zeggen,

dan zeggen ze niet van: oké, maar we willen het wel van je huisarts horen. En dat is in Spanje blijkbaar ofwel gebruikelijker of zelfs gewoon hoe het hoort.

ML Ja

RAJ ohh

NYD en dan was blijkbaar dus menstrueren en daar klachten van ondervinden was dus blijkbaar nog niet voldoende voor een arts of zo ja

RAJ ohhh ja

NYD het is ook weer niet zo dat je dan dus elke maand zomaar gewoon vrij krijgt of zo als je menstrueert. Maar het is wel als je dus ook echt klachten...

ML Ja precies dus het klonk eigenlijk gewoon als zoals we het hier in Nederland ook hebben. Je, je meldt je ziek omdat je niet goed voelt en nu valt menstruatie, vallen menstruatieklachten in Spanje...

NYD krijg je er een briefje voor van de huisarts

ML ...ook daaronder, ja

NYD ja, maar hier Nederland mag dat dus eigenlijk gewoon al.

RAJ Ja, alleen wordt het dus geen menstruatieverlof genoemd

NYD nee, precies

RAJ en als jij dat wil delen met je werkgever, maar dat ben je niet verplicht overigens.

NYD ja

RAJ Dus als je niet wil delen waar je last van hebt, dan hoeft je dat zeker niet te doen.

ML oké

RAJ Maar het wordt niet apart zeg maar als verlof genoemd of gezien, tenzij de werkgever dat zelf als beleid heeft.

NYD ja, oké, nou wat fijn dit hoor heerlijk dit juridische spreekuur

RAJ *lachend* ja

ML en deze vraag hadden we ook nog: Hoe kan het dat daders van huiselijk geweld bijna nooit strafrechtelijk worden vervolgd

RAJ Ja, ik weet niet het percentage of iets uit m'n hoofd. En ja, dat heeft met bewijs te maken. Als iemand niet vervolgd wordt, dan heeft dat vaak met bewijs te maken. Dus ja, is is er bewijs van het huis, huiselijk geweld, seksueel geweld, psychisch geweld, of niet?

ML eigenlijk hetzelfde verhaal als net

NYD logboek

ML als het er is, logboek bijhouden, bewijzen verzamelen

RAJ en ook dus ook echt gewoon foto's maken van letsel ofzo als je dat hebt. Sowieso als je aangifte doet en je hebt letsel worden er foto's door de politie gemaakt. Maar... ja, dat

gebeurt gewoon natuurlijk in zulke situaties dat je heel lang geen aangifte doet, maar al heel vaak misschien fysiek letsel hebt. Probeer daar foto's van te maken, zodat je dat kan bewaren als je dat toch een keer nodig hebt.

ML Ja, dat is wel... het is zo cru. Vreselijk dat het moet, maar het is wel heel goed om het te doen.

RAJ Ja, zo is het wel. Ja, helaas.

ML ik heb nog één vraag over de vrouwenrechtswinkel want ik las dat jullie ook thema-avonden organiseren met andere organisaties? Hoe gaat dat?

ML Ja, themabijeenkomsten. Eerste ging over echtscheiding, laatste over verblijfsafhankelijkrecht. En we hebben ook nog een soort van live spreekuur gehouden met een groepje vrouwen, dat ze vragen konden stellen over van alles en nog wat.

NYD En dan mocht je gewoon bij elkaar meeluisteren, bedoel je dat?

RAJ Ja

NYD o, leuk!

RAJ Tenzij... als ze dat willen, hè, echt iets apart wilden bespreken, mocht dat natuurlijk ook, want het is... sommige dingen zijn gewoon gevoelig en privé. Maar eigenlijk had iedereen wel een vraag van huurrecht, werken, uitkering, inkomen, van alles. En dan werd er vraag gesteld en dan werd dat beantwoord door mij en een advocaat, dus eigenlijk een soort live college-spreekuur-achtig-idee, maar die bijeenkomst, hoe worden die georganiseerd? Ja, vanuit ons, de vrouwenrechtswinkel en dan kijken of dat bij ons op de vrouwenrechtswinkel plaatsvindt of in een locatie van een andere vrouwenorganisatie. We werken samen met vrouwenorganisaties die dan dus ook vrouwen al over de vloer krijgen die geïnteresseerd zijn in een bepaald thema of een vraag hebben en zo komen we dan samen eigenlijk. Dus dat is ook eigenlijk best wel laagdrempelig

ML ja, ik kan me ook voorstellen dat je als persoon, als vrouw zijnde die dan daarheen gaat, dat je dan ook wel elkaar vindt, in zeg maar de... vrouwen onderling, dat het een soort praatgroep wordt omdat je tegen dezelfde dingen aanloopt

RAJ ja, sommige vrouwen kenden elkaar al dan omdat ze dan inderdaad al een groep vrouwen zijn met activiteiten bij een vrouwenorganisatie, En ja, inderdaad, dan hoor je ook van anderen: oh, die loopt daar ook tegen aan, dus dat kan soms ook helpen. Gewoon dat je dan weet...

NYD je bent niet allen

RAJ dat niet alleen-zijn inderdaad, ja.

NYD Oké, laatste vraag: is er iets waarvan je zegt: dit zou eigenlijk elke vrouw moeten weten over het recht, of misschien op een specifiek vlak. Eigenlijk het logboek vond ik al een

hele goeie, als je te maken hebt met partnergeweld

RAJ Nou, als je het niet weet, dat is gewoon mijn advies, probeer erachter te komen en weet dat wij d'r zijn, Vrouwenrechtswinkel Amsterdam, maar je kan altijd wel proberen informatie in te winnen. Als je dat zelf niet kan uitzoeken online ofzo, kijk dan of je contact kan opnemen met ons. We zijn ook telefonisch bereikbaar of dat je bijvoorbeeld een mailtje stuurt. Ik zit even te bedenken: is er iets specifiek wat je nog meer moet weten? Ja, nou, die rechten op het werk bijvoorbeeld. We hadden het vooral over zwangerschap, maar ook gewoon een veilige werkomgeving. Als we het over die inclusie hebben, hoe ga je om met het feit dat je je niet veilig voelt op het werk? Is er een vertrouwenspersoon waar je terecht kan?

NYD Moet dat eigenlijk? Een vertrouwenspersoon hebben?

RAJ Volgens mij is dat niet verplicht en het ligt ook... ik zet even na te denken.. nee da's de ondernemingsraad vanaf hoeveel mensen... volgens mij bik meer dan 50 mensen moet je een ondernemingsraad hebben, maar bij een vertrouwenspersoon weet ik even niet of er een aantal aan vast zit of dat het verplicht is. Maar als die d'r niet is, kijk even wat je wel kan doen intern. Is er iets waardoor je het kan bespreken bij iemand anders waar je je wel veilig voelt. Dat vind ik altijd wel heel belangrijk. Mensen vinden dat gewoon heel spannend, want ik zei net al: je bent afhankelijk, financieel, van een baan en je wil niet zomaar weg. We hebben nu wel dat het gunstig is op de arbeidsmarkt als werknemer, dat je wel weer...

ML een beetje *leverage* hebt

NYD voordeeltje

gelach

RAJ dat is een voordeel nu, dat is niet altijd zo natuurlijk, maar ja probeer gewoon echt wel verder te denken dan die angsten en die twijfels enzo. Dat is heel moeilijk, dat weet ik. Maar je staat in ieder geval niet alleen

NYD Dat is heel fijn. Toch nog één ding, want als je het hebt over een veilige werkomgeving... d'r zijn natuurlijk dingen die kunnen gebeuren, die wellicht, dat weet ik dus niet, niet juridisch strafbaar..? Je hebt bijvoorbeeld een heel racistische baas of een heel seksistische baas, kan je daar juridisch iets mee?

RAJ Nou ja, dan heb je weer die zorgplicht. Als werkgever heb je een zorgplicht voor een discriminatievrije werkomgeving.

NYD Ah, kijk! I didn't knooooow!

ML dit is heel nuttige informatie, dat je gewoon weet.. het is natuurlijk lastig hier iets mee te doen, maar dat dit gewoon in het recht staat en dat je er iets mee kunt

RAJ Ja, en voor sommige dingen, dan is het niet dus dat je een boete of een strafbaar iets

ofzo, maar dan heb je wel dat je die zorgplicht hebt en dat je daar dus op kan wijzen. Maar ja, als iemand zo is, kan je diegene dan veranderen? Vaak niet. Maar d'r is vaak wel altijd baas boven baas, dus dan moet je kijken waar je terecht kan om dit aan te kaarten, intern, ja
NYD very interesting!

ML heel erg

NYD heel veel dank

ML Dank je wel

RAJ graag gedaan.

EINDTUNE

NYD Dit was aflevering 96, deel a! Rajae, dank voor je komst en je goede werk natuurlijk bij de Vrouwenrechtswinkel. Wij praten nog even verder in de DAMN, HONEY YES en NO aflevering - dat is aflevering B, dus lieve luisteraar, tune daar vooral in als je zin hebt in MEER

ML Bedankt voor de edit Daniël van de Poppe, bedankt voor de jingles Lucas de Gier, bedankt voor de website Liesbeth Smit. En bedankt Amberscript voor de hulp bij het maken van de transcripten!

NYD En ook veel dank aan de MENSELIJKE transcripters die very last minute wilde helpen met aflevering 95b: Liesbeth en Miriam. DANK!

ML Wij gaan er even tussen uit. Tis tijd voor een vakans! Over twee weken dus geen nieuwe podcast zoals je van ons gewend bent

NYD maarrrr we hebben wel iets anders leuks voor jullie klaar staan zodat er wel ietsss is om naar te luisteren. Blijf die feed dus zeker op 16 juli, want we zijn er niet, maar toch ook wel

ML kun je ons niet missen? Steun ons dan op petje.af/damnhoney - 'vanaf 1 euro per maand krijg je toegang tot onze tweewekelijkse kletsafleveringen die exxxxxclusief te beluisteren zijn voor donateurs.' Er zijn er al 29, dus genoeg om de maand juli mee door te komen lijkt me zo

NYD of doe het NIET

ML zelf weten